

ජායාරූපය - ස්ටුඩියෝ ටයිම්ස් ලිමිටඩ්

දේශගුණික විපර්යාස නිසා ආහාර සුරක්ෂිතභාවයට සිදුවිය හැකි බලපෑම අවම කිරීම

ආහාර සුරක්ෂිත බව සහතික කිරීම ශ්‍රී ලංකාවේ සංවර්ධන න්‍යාය පත්‍රයේ ප්‍රධාන පරමාර්ථයකි. එහිදී ධීවර හා කෘෂිකාර්මික කටයුතුවල ඵලදායිතාව ඉහල නැංවීම මගින් මන්දපෝෂණය අවම කිරීම අරමුණු කරගෙන ඇත. සියළුදෙනාටම ප්‍රමාණවත් තරම් ආහාර තිබෙන විට සහ බාධාවකින් තොරව එම ආහාර ලබාගතහැකි විට ආහාර සුරක්ෂිතබව ලගා කරගත හැකිවේ.

මත්ස්‍ය සහ කෘෂිකාර්මික ඵලදායිතාවය නංවාලීමෙන් පමණක් ජනතාවගේ පෝෂණ මට්ටම දියුණු කල නොහැක. එය සමාජ, ආර්ථික සහ සංස්කෘතික සාධක හා සම්බන්ධ වේ. මන්දපෝෂණය තවමත් අප රට තුල විශේෂයෙන්ම දුප්පත් ජනතාව අතර පවතී. නවතම සංඛ්‍යාලේඛන මගින් පෙන්නුම් කරන්නේ, ශ්‍රී ලංකාවේ වෙසෙන සෑම පස්දෙනෙකුගෙන් එක් අයෙකුම මන්දපෝෂණයට ලක් වී ඇති බවයි. මෙම ප්‍රතිශතය වයස අවුරුදු පහට අඩු ළමුන් අතරේ වැඩි අගයක් ගනියි.

වර්තමානයේ ශ්‍රී ලංකාවේ ආහාර නිෂ්පාදනයට සහ ආහාර සුරක්ෂිතභාවයට දේශගුණික විපර්යාසවල බලපෑමෙන් තර්ජන එල්ල වී ඇත. වැසි දියෙන් ගොවිතැන් කටයුතු සිදු කරන කෘෂිකාර්මික රටාවකට හුරුපුරුදු අපගේ ගොවි ජනතාවගේ ජීවනෝපාය මාර්ගවලට සහ පෝෂණ අවශ්‍යතා වලටද, වෙනස්වන වර්ෂාපතන රටාව සාප්‍රචල බලපෑම් එල්ල කර ඇත. වර්ෂාපතන රටාවේ සහ ජලවහන රටාවේ ඇතිවන වෙනස්කම් අභ්‍යන්තර ධීවර කර්මාන්තයටද අහිතකර ලෙස බලපෑම් ඇති කරයි. එමනිසා විශේෂයෙන්ම ග්‍රාමීය ජනතාවගේ ප්‍රෝටීන අවශ්‍යතා වලටද බලපෑම් ඇතිවිය හැකිය.

දේශගුණ විපර්යාස වලට අනුවර්තනය වීම සඳහා ශ්‍රී ලංකාවේ ධාරිතාවය ශක්තිමත් කිරීම.
දේශගුණ විපර්යාස වලට අනුවර්තනය වීම සඳහා වූ ජාතික ක්‍රමෝපායයන්:
උපාය මාර්ග #3

දේශගුණික විපර්යාසවල බලපෑම

දේශගුණික විපර්යාසවල අහිතකර බලපෑම් පහත සඳහන් පරිදි වේ.

- වර්ෂාපතන රටාවේ ඇතිවන වෙනස්කම් නිසා ගංවතුර සහ නියඟයන් නිතර සිදුවිය හැකිය. මෙහිසා ගෘහාශ්‍රිත සහ කෘෂිකාර්මික ජල අවශ්‍යතාවලට බලපෑම් ඇති විය හැකිය.
- අධික වර්ෂාපතනය පාංශු බාදුනය ඉහළ නංවයි. මෙමගින් පසෙහි සාරවත් බව අඩුවන අතර මතුපිටින් ගලායන රොන්මඩ ජලාශවල තැන්පත් වී, ජලාශවල ජලය ගබඩා කල හැකි ධාරිතාවය අවම කරයි.
- ඉහළ යන උෂ්ණත්වය, බෝග අස්වැන්නට සහ පශු සම්පත්වල ඵලදායිතාවයට අහිතකර ලෙස බලපානු ඇත. එයට අමතරව ආක්‍රමණික ශාක හා සත්ව විශේෂ පැතිරයාම සිසු වනු ඇත.
- මුහුදු ජල මට්ටම ඉහළයාමෙන් වෙරළ කලාපයේ ලවණ ගතිය වැඩිවනු ඇත. එනිසා පසෙහි සාරවත් බව අඩුවී එම ප්‍රදේශ වගාවට නුසුදුසු නිසරු ප්‍රදේශ බවට පත් වනු ඇත.

දේශගුණික විපර්යාසවල බලපෑම නිසා ආහාර සුරක්ෂිතභාවයට සිදුවන බලපෑම අවම කිරීමට ඒකාබද්ධ ප්‍රවේශයක් අවශ්‍ය වේ. මේ සඳහා වාරිමාර්ග, කෘෂිකර්ම, ධීවර, පෝෂණ (සෞඛ්‍යය) සහ පාරිසරික සාධක කෙරෙහිද අවධාරණය යොමු කල යුතු වේ.

උණුසුම් වන දිවයිනේ ගොවිතැන

වර්ග කිලෝමීටර් 65,610 ක් පමණ වූ ශ්‍රී ලංකාවේ භූමිය එකිනෙකට වෙනස් සහ ජෛව විවිධත්වයෙන් සපිරුණු පරිසර පද්ධති සහ ක්ෂුද්‍ර දේශගුණ කලාපවලින් යුක්ත වේ.

පාංශු වර්ගය, වාර්ෂික වර්ෂාපතනය, උෂ්ණත්වය සහ උන්නතාංශය පදනම් කරගෙන විද්‍යාඥයින් විසින් ශ්‍රී ලංකාව කෘෂි පාරිසරික කලාප 46 කට බෙදා ඇත. ශත වර්ෂ ගණනාවක් පුරා සිදුවූ අපගේ කෘෂිකාර්මික ක්‍රියාවලිය ප්‍රාදේශීය පාරිසරික තත්ත්වයන්ට අනුව හැඩගැසී ඇත. මේ නිසා සාරවත් කෘෂි - ජෛව විවිධත්වයක් නිර්මාණය වී ඇත. මෙම කෘෂි - හෝග විවිධත්වයට වී, ධාන්‍ය වර්ග, මාංශල බෝග, එළවළු, අල, කුඹ්බඩු සහ පළතුරු ද ඇතුළත් වේ. දැනට, ශ්‍රී ලංකාවේ භූමි ප්‍රමාණයෙන් හෙක්ටයාර් මිලියන දෙකක් පමණ කෘෂිකාර්මික කටයුතු සඳහා ප්‍රයෝජනයට ගෙන තිබේ. බොහෝමයක් කෘෂිකාර්මික භූමි ප්‍රදේශ වියලි කලාපය ආශ්‍රිතව පවතින අතර, නිසි කලට ලැබෙන වර්ෂාපතනය මත මේවායේ ඵලදායිතාව රඳා පවතී.

දේශගුණික විපර්යාසවල බලපෑම විවිධාකාරයෙන් මේ සඳහා බලපානු ඇත. කෘෂි - පාරිසරික කලාපවල මායිම්ද මේ නිසා ඉදිරියේදී වෙනස් වීමට ඉඩ තිබේ. එසේ වුවහොත් එම කලාපවලට හැඩගැසුණ හවහෝග සහ පශු සම්පත්වල ඵලදායිතාවය අවම වීමට ඉඩ තිබේ.

අපගේ කෘෂි කලාපවලට හැඩගැසුණ කෘෂි - ජෛව විවිධත්වය අනුවර්තන වලට රුකුලක් වෙයි. විවිධ පාංශු ආකාරයන්ට, වර්ෂාපතන රටාවන්ට, භූමියේ උසට, රෝග සහ පලබෝධකයන්ට මුහුණ දිය හැකි ලෙසට හැඩගැසුණ අපගේ හවහෝග සහ පශු සම්පත්, දේශගුණික විපර්යාසවල බලපෑම් සඳහා වූ අනුවර්තන වලට දායකත්වය ලබාදීමට සමත් වනු ඇත.

තේමා

දේශගුණ විපර්යාස වලට අනුවර්තනය වීම සඳහා වූ ක්‍රමෝපායයන් සැකසීමේදී විවිධ පාර්ශවකරුවන්ගෙන් තොරතුරු විමසන ලදී. මෙහිදී ජලය, භූමිය සහ ආහාර සුරැකිමඟිඟාවයට අදාල ව ප්‍රමුඛත්වය ලබා දිය යුතු ගැටළු සහ ප්‍රතිචාර හඳුනාගත් අතර ඒවා මූලික තේමාවන් 4 ක් යටතේ වර්ග කරන ලදී.

ආහාර නිෂ්පාදනය සහ පෝෂණ අවශ්‍යතා සපුරාලීමට ඇති හැකියාව සහතික කිරීම

ආන්තික දේශගුණ සංසිද්ධීන් බෝග වගාවට සෘජුවම බාධා එල්ල කරනු ඇතැයි බියක් සමාජය තුළ පැන නැගෙමින් පවතී. එවිට කෘෂිකාර්මික කටයුතුවල නියුතුවුවන්ට කෙටි කාලීන සහන මෙන්ම ඔවුන්ගේ වගාවන් නැවත ආරම්භ කිරීම සඳහා අවශ්‍ය අළුත් බීජ තොගද අවශ්‍ය වනු ඇත. වෙනස්වන උෂ්ණත්වයට, උග්‍ර පලිබෝධ ආක්‍රමණ වලට, අධික ලවණතාවයට සහ ජල හිඟතාවයට හොඳින් මුහුණ දිය හැකි විවිධ බෝග ප්‍රභේද පිළිබඳ පර්යේෂණ සිදුකිරීමේ අවශ්‍යතාවයද පැන නැගේ. ඇතැම් ප්‍රභේද පවතින සම්ප්‍රදායික ප්‍රභේද වලින්ම වෙන්කර ලබාගත හැකිවනු ඇත. ධීවර සහ පශු සම්පත් වලට සිදුවිය හැකි බලපෑම් පිළිබඳවද පර්යේෂණ තුලින් අවබෝධ කරගැනීමේ අවශ්‍යතාවය ඇති අතර එමඟින් වඩාත් සුදුසු අනුවර්තන ක්‍රියාමාර්ග හඳුනාගැනීමේ හැකියාව ලැබෙනු ඇත.

කෘෂිකාර්මික කටයුතු සඳහා අවශ්‍ය ජල සැපයුම පිළිබඳව සහතික වීම

ශ්‍රී ලංකාව ලෝකයේ අනෙක් රටවල් වල පවතින තරම් උග්‍ර ජල උණනාවයකට මුහුණ නොපා ඇති අතර දැනට ජල සැපයුම ඉහල මට්ටමක පවතියි. එහෙත් දේශගුණික විපර්යාසවල බලපෑමෙන් ඉතා නුදුරේදීම ජලයේ ගුණාවත් බව සහ ප්‍රමාණාවත් බවට ගැටළු මතු විය හැකිය. දේශගුණික විපර්යාසවල බලපෑමෙන් ජල උණනාවයක් ඇති නොවීමට නම් ඒකාබද්ධ ජල සම්පත් කළමනාකරණ ප්‍රවේශයක් ජාතික මට්ටමෙන් මෙරට තුළ සැකසීමේ අවශ්‍යතාවය පවතියි. සීමිත ජල සම්පත කාර්යක්ෂම ලෙස ප්‍රයෝජනයට ගැනීමට ජලය භාවිතා කරන්නන් සහ කෘෂිකාර්මික කටයුතු වල යෙදෙන අය වගබලා ගත යුතුවේ.

ආහාර සුරැකිමඟිඟාව හා සම්බන්ධ සමාජ-ආර්ථික බලපෑම් අවම කිරීම

දේශගුණික විපර්යාසවල බලපෑම නිසා ආපදා ප්‍රවණතාවය ඉහල ගොස් ගොවිතැන් කටයුතු වලටද පශු සම්පත් පාලනයට සහ ධීවර කටයුතු වලට සෘජුවම බලපෑම් ඇති වේ. එමඟින් මෙම ක්ෂේත්‍රයන්හි නියැලෙන විශාල ජනතාවකගේ ආදායමට සහ ජීවන වෘත්තීන්ට බලපෑම් ඇති වේ. මොවුන් වැඩි දෙනෙකු දුප්පත් ග්‍රාමීය වටපිටාවකින් පැවතෙන්නෝය. එවැනි සිදුවීමක් නිසා ඇතිවිය හැකි සමාජල ආර්ථික ගැටළු වලට මුහුණදීමට අප සූදානම්ව සිටිය යුතුවේ.

දේශගුණික විපර්යාසවලට හැඩගැසීම සඳහා ප්‍රජාව සජීවීකරණය කිරීම සහ දැනුවත් කිරීම

දැනුවත් කිරීම යනු පෙර සූදානම වෙත තබන ප්‍රථම පියවර වේ. හානියට ගොදුරුවීමට ඉඩැති ප්‍රජාව ඔවුන් මුහුණදෙන අවදානම පිළිබඳව අවබෝධයෙන් සිටීම වැදගත් වේ. එමෙන්ම වෙනස්වන තත්වයන්ට අනුවර්තනය වීම සඳහා ඔවුන් දැනුවත්ව සිටිය යුතු වේ. අවශ්‍ය තොරතුරු ප්‍රදේශයේ ප්‍රදේශයට මෙන්ම ජීවනෝපාය මාර්ගවලට අනුව සහ වෙනත් සාධක මත වෙනස් විය හැකිය. මෙම අවශ්‍යතා නිශ්චය කිරීම සහ ප්‍රතිචාර දැක්වීම සඳහා පාර්ශවකරුවන් විශාල සංඛ්‍යාවක් සම්බන්ධ කරගත යුතුවේ.

ජායාරූපය - ස්ටුඩියෝ ටයිම්ස් ලිමටඩ්

ජායාරූපය - ස්ටුඩියෝ ටයිම්ස් ලිමටඩ්

ජායාරූපය - ස්ට්‍රයිකෝ ටයිම්ස් ලිමට්ඩ්

අවිනිශ්චිත දේශගුණික විපර්යාස සමඟ ජීවත් වීම හැරෙන්නට වෙනත් විකල්පයක් නොපෙනේ. එම නිසා ශ්‍රී ලංකාවද දේශගුණ විපර්යාස වල බලපෑම්වලට අනුව හැඩගැසීම අනිවාර්යයෙන්ම සිදුකල යුතුවේ. එමඟින් අප රටෙහි ආර්ථික සංවර්ධන ක්‍රියාවලිය බාධාවකින් තොරව අඛණ්ඩව සිදුකරගෙන යාමට අවස්ථාව සැලසෙනු ඇත. එවිට දුප්පත්කම අවම කිරීම, ආහාර හා ජල සුරක්ෂිත බව සහ මහජන සෞඛ්‍ය නංවාලීම සඳහා සිදුකරන ආයෝජනයන් ආරක්ෂා කරගතහැකි වේ.

මෙම පත්‍රිකාව ආසියානු සංවර්ධන බැංකුවේ අනුග්‍රහය සහ තාක්ෂණික සහය වෙනුවෙන් වූ ADB TA 7326 SRI: **දේශගුණ විපර්යාස වලට මුහුණදීම සඳහා ශ්‍රී ලංකාවේ ධාරිතාවය නංවාලීමේ ව්‍යාපෘතිය** මඟින් සකස් කරන ලදී.

ආසියානු සංවර්ධන බැංකුව පාරිසරික අමාත්‍යාංශය සමඟ ක්‍රියාත්මක කල මෙම ව්‍යාපෘතිය තිරසාර ආර්ථික සංවර්ධනය අඛණ්ඩව සිදුකරගෙන යන අතරතුරම දේශගුණික විපර්යාස සඳහා අනුවර්තනය වීමේ ජාතික ක්‍රමෝපාය සම්පාදනය කරන ලදී. එය අනුමත වූ විට එලදායි පරිසර කළමණාකරණයක් සහ වඩා විධිමත් ලෙස සංවිධානය කරගත් පාර්ශවකරුවන්ගේ සහභාගිත්වයද ඒකරාශී කරගනිමින් දේශගුණික විපර්යාස සඳහා අනුවර්තනය ලබා කරගත හැකිවේ.

වැඩි විස්තර සඳහා සම්බන්ධ විය යුත්තේ
දේශගුණ විපර්යාස ලේකම් කාර්යාලය, පරිසර අමාත්‍යාංශය,
පලමු මහල, 980/4A වික්‍රමසිංහ පෙදෙස, ඇතුල් කෝට්ටේ, ශ්‍රී ලංකාව.
දුරකථන: +94 11 2883 481 සහ +94 11 2883 368
වෙබ් අඩවිය: <http://www.climatechange.lk/adaptation/>